

BELEDİYE VE BAĞLI KURULUŞLARI İLE MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı

2. GRUP

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri
Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği
hükümleri doğrultusunda özgün olarak hazırlanmıştır.

BELEDİYE VE BAĞLI KURULUŞLARI İLE MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ

2. GRUP

GÖREVDE YÜKSELME SINAVI

KONU ANLATIMLI

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.
Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün
veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da
fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve
dağıtımını yapılamaz.
Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.

ISBN/Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-625-8221-74-9 / 28.01.25

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Yayınları Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Yayınları Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81

ÖN SÖZ

Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda görevde yükselme sınavı yapılacaktır.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri personeli Görevde Yükselme Sınavı 2. grup için titiz çalışmalar sonucunda hazırlanmış olduğumuz “Hazırlık Kitabımızı” siz değerli adaylarının hizmetine sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Hazırlık kitabımız güncel mevzuat konuları dikkate alınarak hazırlanmış ve konu sonlarına testler konularak kendinizi pekiştirmeniz arzulanmıştır. Bu kitabımızın sizlere çok faydalı olacağına inanıyor ve yapılacak olan sınavda başarılar diliyoruz.

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya

0542 262 03 37 WhatsApp iletişim numaramız

üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1	5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU	5
TESTLER		
ÜNİTE 2	5216 SAYILI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU	26
TESTLER		
ÜNİTE 3	5302 SAYILI İL ÖZEL İDARESİ KANUNU	40
TESTLER		
ÜNİTE 4	442 SAYILI KÖY KANUNU	61
TESTLER		
ÜNİTE 5	5355 SAYILI MAHALLÎ İDARE BİRLİKLERİ KANUNU	69
TESTLER		
ÜNİTE 6	5018 SAYILI KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU	76
TESTLER		
ÜNİTE 7	4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU	84
TESTLER		
ÜNİTE 8	TÜRK ANAYASA TARİHİ	104
TESTLER		
ÜNİTE 9	T.C. İDARİ TEŞKİLATI	119
TESTLER		
ÜNİTE 10	657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	133
TESTLER		
ÜNİTE 11	TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI	164
TESTLER		
ÜNİTE 12	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİ	226
TESTLER		
ÜNİTE 13	HALKLA İLİŞKİLER - İLETİŞİM BECERİLERİ VE DAVRANIŞ KURALLARI	248
TESTLER		
ÜNİTE 14	KAMU İDARELERİNDE VE MAHALLÎ İDARELERDE HALKLA İLİŞKİLER	274
TESTLER		
ÜNİTE 15	RESMÎ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	278
TESTLER		
ÜNİTE 16	TÜRKÇE DİL BİLGİSİ	312
TESTLER		

5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU

1. ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belediyenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Belediyenin görev ve sorumlulukları:

–Madde 14

Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. (Mülga son cümle: 12/11/2012-6360/17 md.) (...) (**Ek cümleler: 12/11/2012-6360/17 md.**) Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu **100.000**'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler.

b) (...) Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; mabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir; cemevlerinin yapım, bakım ve onarımını yapabilir. (**Değişik ikinci cümle: 12/11/2012-6360/17 md.**) Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine aynı ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar,

her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

(**Ek fıkra: 12/11/2012-6360/17 md.; Değişik: 12/7/2013-6495/100 md.**) Belediyelerin birinci fıkranın (b) bendi uyarınca, sporu teşvik etmek amacıyla yapacakları nakdi yardım, bir önceki yıl genel bütçe vergi gelirlerinden belediyeleri için tahakkuk eden miktarın; büyükşehir belediyeleri için binde yedisini, diğer belediyeler için binde on ikisini geçemez.

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.

Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda engelli, yaşlı, düşkün ve dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar.

Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümleri saklıdır.

(**Ek fıkra: 1/7/2006-5538/29 md.**) Sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler bu Kanunun kapsamı dışındadır.

Örnek Soru

- I. Nikâh hizmetleri
- II. Meslek ve beceri kazandırma hizmetleri
- III. Ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetleri
- IV. İlin çevre düzeni plân hizmetleri

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre; ilçe belediyesinin mahallî müşterek nitelikte olan yerlerde yukarıda sayılan hizmetlerin hangisi/hangileri "belediyenin görev ve sorumlulukları" arasında yer alır?

- A) III – IV
- B) II – III
- C) I – II – III – IV
- D) II – III – IV
- E) I – II – III

Cevap E

5216 SAYILI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU

2. ÜNİTE

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları: –Madde 7

Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak.

b) Çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plâna uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını, bu plânlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon plânlarını ve imar ıslah plânlarını aynen veya değiştirerek onaylamak ve uygulanmasını denetlemek; nazım imar plânının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **bir yıl** içinde uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmayan ilçe belediyelerinin uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmak veya yaptırmak.

c) Kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, yapım, bakım ve onarım işleriyle ilgili her ölçekteki imar plânlarını, parselasyon plânlarını ve her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmak, **20.7.1966** tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak.

d) Büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat vermek ve denetlemek.

e) Belediye Kanununun **69 ve 73** üncü maddelerindeki yetkileri kullanmak.

f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve ben-

zeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.

g) (*Değişik: 12/11/2012-6360/7 md.*) Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımı ile bu yolların temizliği ve karla mücadele çalışmalarını yürütmek; kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilân ve reklam asılacak yerleri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek.

h) Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak.

i) Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; inşaat malzemeleri, hurda depolama alanları ve satış yerlerini, hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynaktan toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak.

j) Gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratuvarlar kurmak ve işletmek.

k) Büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu veya işlettiği alanlarda zabıta hizmetlerini yerine getirmek.

l) Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettmek veya ruhsat vermek.

5302 SAYILI İL ÖZEL İDARESİ KANUNU

3. ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İl Özel İdaresinin Görev, Yetki ve Sorumluluk- ları

İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları:

–Madde 6

İl özel idaresi mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) Gençlik ve spor Sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde,

b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma (...); orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında,

c) (Ek:24/12/2020-7261/32 md.) Bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli skuter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri,

Yapmakla görevli ve yetkilidir.

Örnek Soru

- I. Çevre düzeni plânı
- II. Bayındırlık ve iskân
- III. Toprağın korunması
- IV. Erozyonun önlenmesi
- V. Park alanları

İl Özel İdaresi Kanunu'na göre; yukarıda sayılan hizmetlerden hangisi/hangilerini belediye sınırları il sınırı olan büyükşehir belediyeleri haricindeki il sınırları içinde, il özel idaresi yapmakla görevli ve yetkilidir?

- A) I – II – III – IV B) II – III – V C) III – IV
D) II – III – IV – V E) I – II – III

Cevap A

(Ek fıkra: 16/11/2022-7421/15 md.) İl özel idaresi; il sınırları içinde mabetler, kültür ve tabiat varlıkları, tarihî doku ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânlar ile cemevlerinin yapım, bakım ve onarımını yapabilir.

(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri kullanarak il özel idarelerine kaynak aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkanları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılabilecek kaynaklarla gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrafta öngörülen görev alanı sınırlanmasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.

(Ek cümle: 6/4/2011-6225/1 md.) (Mülga cümle:18/7/2024-7521/14 md.) (Ek cümleler:18/7/2024-7521/14 md.) Bu işlere ilişkin kaynak transferleri, mevzuatı gereğince yapılacak avans ödemeleri hariç ilgili işe ait hakediş raporlarına istinaden hizmeti yaptıran idare bütçesine gider kaydedilmek suretiyle yapılır. İl özel idareleri aracılığıyla yapılacak işlere ilişkin ödenekler kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinde ayrı tertiplerde izlenir, bu ödeneklerden diğer tertiplere aktarma yapılamaz ve başka amaçlarla kullanılamaz. Söz konusu tertiplerde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımlar ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydedilebilir. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları bütçelerinden il özel idarelerine yapılacak kaynak aktarımının hangi aşamada ne surette avans veya gider kaydı suretiyle yapılacağı, il özel idarelerince ihaleye çıkılmasında hizmeti yaptıran ilgili idare bütçesindeki ödeneğin esas alınmasına ilişkin usul ve esaslar ile avans karşılığı ödeneğin saklı tutulması, ödenek devri, aranacak belgeler ve bu kapsamdaki diğer hususlar İçişleri Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından müştereken belirlenir.

442 SAYILI KÖY KANUNU

4. ÜNİTE

BİRİNCİ FASIL

: -Madde 1

Nüfusu iki binden aşağı yurtlara (köy) ve nüfusu iki bin ile yirmi bin arasında olanlara (kasaba) ve yirmi binden çok nüfusu olanlara (şehir) denir. Nüfusu iki binden aşağı olsa dahi belediye teşkilatı mevcut olan nahiye, kaza ve vilayet merkezleri kasaba itibar olunur. Ve Belediye Kanununa tabidir.

: -Madde 2

Cami, mektep, otlak, yaylak, baltalık gibi orta malları bulunan ve toplu veya dağınık evlerde oturan insanlar bağ ve bahçe ve tarlalarıyla birlikte bir köy teşkil ederler.

: -Madde 3

Bu kanunun hükmü başlar başlamaz her köyün sınırı ihtiyar meclisi tarafından bir kağıda yazılır. Sınır için komşu köyler ile aralarında uzlaşamadıkları yerler varsa bu da gösterilir ve yazılan sınır kağıdı ihtiyar meclisince mühürlenerek nahiye müdürüne gönderilir. Nahiye müdürü de bu sınır kağıdını kaza veya vilayete gönderir. Oralarda idare meclisince sınır kağıdı tetkik ve tasdik olunduktan sonra tasdikli bir örneği tekrar köy ihtiyar meclisine verilmek üzere nahiye müdürüne yollandığı gibi **asıl** sınır kağıdı da tasdikli olarak tapu idaresine verilir. İki köy arasında uzlaşamayan sınırlar için idare meclisleri tahkikat ve tetkikat yaparak sınırı beşinci maddeye göre çizip her iki köye de tasdikli birer örneğini gönderir ve bu katidir. Kazadaki bütün köylerin tasdikli sınır kağıtları tapuca bir deftere yazılıp defterin **altı** idare meclisine tasdik ettirilir. Ayrıca bu tasdikli defterin bir sureti de tapuca çıkarılıp idare meclisinde saklanmak üzere verilir. Köy sınırlarına ait işlerde Devlet daireleri ve mahkemelerce bu tasdikli defterler esastır.

: -Madde 4

Bir köyün sınırı aşağıda tarif edildiği şekilde çizilir.

1 - Eskiden beri bir köyün sayılan bütün tarla, bağ, bahçe, çayır, zeytinlik palamutluk, baltalık ve ortaklar sınır içinde kalmalı.

2 - Dağlık ve ormanlık havalide ötede beride dağınık olan evler, tarlalar, meralar parça parça en yakın köye bağlı sayılmakla beraber bunlar sınır haricinde bira-

kımalı yalnız her birinin adı sınır kağıdının altında yazılmalı.

3 - Sınır mümkün olduğu kadar kolay anlaşılacak surette dereler, tepeler, yollar veya diğer değişmeyen işaretli yerlerden geçmeli ve bu dere, tepe ve yolların veya işaretli yerlerin köylüce adları ne ise behemehal sınırdaki sırasıyla yazılmalı.

4 - Eğer bir köyün sınırını derelerden, tepelerden, yollardan veya diğer değişmeyen işaretli yerlerden geçirmek kabil olmazsa o halde sınır mümkün olduğu kadar düz yapılmalı ve büyük taşlar dikilerek sınır gösterilmeli.

5 - Bir köy ahalisinden bazı kimselerin başka bir köy arazisi içinde kalan dağınık tarla, bağ, bahçe gibi yerleri sahibinin bulunduğu köyün sınırında değil öteki köyün sınırında gösterilmeli.

6 - Bir köyün sınırı mutlaka diğer köyün sınırıyla birleşmek lazım gelmez. İki köyün sınırları arasında eskiden beri hiçbir köyün malı sayılmayan boş arazi, dağlar, ormanlar, yaylaklar varsa bunlar gene sınırın dışında bırakılmalı.

7 - Bir köyün malı olan yaylaların o köy ihtiyar meclisi tarafından ayrıca sınırı çizilmekle beraber bu sınır kağıdı **asıl** köyün sınır kağıdı ile birleştirilmeli.

Örnek Soru

442 sayılı Köy Kanunu'na göre bir köyün malı olan yaylaların o tarafından ayrıca sınırı çizilmekle beraber bu sınır kağıdı asıl köyün sınır kağıdı ile birleştirilmelidir.

Yukarıda verilen boş yere gelmesi gereken ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köy ihtiyar meclisi
- B) Köy muhtarı
- C) Köy encümeni
- D) Köy halkı
- E) Köye ait belediye

Cevap A

: -Madde 5

İki köy arasında nizalı sınırların çizilmesi için Hükümetin emriyle iki köy heyeti ihtiyariyesi bir araya toplanarak için kendi aralarında düzeltilmesi için çalışılır. Gene uzlaşamadıkları halde idare meclisi tetkikat ve tahkikat yaparak **altı ay** içinde doğrudan doğruya sınırı çizer ve bu kati olur. **Beş sene** müddetle değiştirilemez.

5355 SAYILI MAHALLÎ İDARE BİRLİKLERİ KANUNU

5. ÜNİTE

İKİNCİ BÖLÜM

Birliğin Kuruluşu, Tüzüğü, Görev ve Yetkileri

Kuruluş: –Madde 4

Birlik, birlik tüzüğü'nün kesinleşmesinden sonra Cumhurbaşkanının izni ile kurulur ve tüzel kişilik kazanır.

Kurulmuş bir birliğe üyelik, üye olmak isteyen mahallî idare meclisinin kararı ve buna dayalı başvuru üzerine, birlik meclisinin kabulü ile olur. Bu durumda Cumhurbaşkanının izni aranmaz. Ayrılımda ilgili mahallî idare meclisinin kararı yeterlidir.

Su, atık su, katı atık ve benzeri altyapı hizmetleri ile çevre ve ekolojik dengenin korunmasına ilişkin projelerin zorunlu kılması durumunda; Cumhurbaşkanı, ilgili mahallî idarelerin, bu amaçla kurulmuş birliğe katılmasına karar verebilir. Bu fıkra da belirtilen birliklerden ayrılma da Cumhurbaşkanının iznine bağlıdır.

Mahallî idarelerin bütün görevlerini kapsayacak şekilde genel amaçlı veya amacı açıkça belirlenmemiş birlik kurulamaz.

Örnek Soru

- Üye olmak isteyen mahallî idare meclisinin kararı
- Birlik meclisinin kabulü
- Cumhurbaşkanının izni

Mahallî İdare Birlikleri Kanunu'na göre; kurulmuş mahallî idare birliklerine üye olabilmek için yukarıdakilerden hangisi/hangilerinin olması gereklidir?

- A) I – II – III B) Yalnız III C) I – II
D) II – III E) I – III

Cevap C

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birliğin Organları

Birliğin organları: –Madde 7

Birliğin organları; birlik meclisi, birlik encümeni ve birlik başkanıdır.

Birlik meclisi: –Madde 8

Birlik meclisi, birliğin karar organıdır ve birlik üyesi mahallî idarelerin meclislerinin kendi üyeleri veya belediye meclis üyeliğine seçilmeyi haiz kişiler arasından,

birlik tüzüğü'nde belirlenen sayıda ve gizli oyla seçecekleri üyelerden oluşur. Ancak dışarıdan seçileceklerin sayısı mahallî idare meclisinden seçileceklerin **üçte birini geçemez**. **Asıl** üye sayısının yarısı kadar yedek üye seçilir.

Birliğin üyesi olan il özel idaresi için vali, belediye için belediye başkanı ve köy için muhtar, birlik meclisinin doğal üyesidir. Birlik meclisinde bunların dışında doğal üye bulunmaz. Meclis üye tam sayısına doğal üyeler de dâhildir. Vali ve belediye başkanı birlik meclisinde kendisini temsil etmek üzere meclis üyelerinden birine yetki verebilir.

Üye mahallî idarelerden herhangi birinin birlik meclisindeki **asıl** üyeliklerinde boşalma olursa, birlik başkanı o mahallî idarenin yedek üyelerini göreve çağırır. Çağrılacak yedek üye kalmadığı takdirde üye mahallî idarelerin meclisleri, ilk toplantılarında yeniden yedek üye seçimi yapar. Birlik meclisinin feshedilmesi durumunda yeniden **asıl ve yedek üye** seçimi yapılır. Bu üyeler kalan süreyi tamamlar.

İl özel idaresi, belediye ve köy idarelerindeki görevleri sona erenlerin birlik meclisi üyeliği de sona erer.

Birlik meclisi üyeliği, üyeliğin düşmesini gerektiren bir sebeple sona erenler, bir sonraki dönemde birlik meclisi üyeliğine seçilemezler.

Birlik tüzüğü'nde, üye mahallî idarelerin birlik meclisinde nüfus ve katılım payı oranına göre temsil edilmesine dair esas getirilebilir.

Birlik başkanı aynı zamanda birlik meclisinin de başkanıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Malî Hükümler

Birliğin gelirleri: –Madde 15

Birliğin gelirleri şunlardır:

- Birlik üyelerinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma payları.
- Birlik meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarından aktarılabilecek ödenekler.

5018 SAYILI KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU

6. ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsar.

Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbidir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bu Kanunun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 78 ncı maddelerine tâbidir.

Tanımlar: –Madde 3

Münhasıran bu Kanunun uygulanmasında;

a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareleri,

b) Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerini,

c) Düzenleyici ve denetleyici kurumlar: Bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumları,

d) Sosyal güvenlik kurumları: Bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kamu kurumlarını,

e) Mahallî idare: Yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri,

f) Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

g) Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri,

h) Kamu gideri: Kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

i) Kamu geliri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

j) Özel gelir: Genel bütçe kapsamındaki idarelerin kamu görevi ve hizmeti dışında ilgili kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen faaliyetlerinden ve fiyatlandırılabilir nitelikteki mal ve hizmet teslimlerinden sağlanan ve genel bütçede gösterilen gelirleri,

k) Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birimi,

l) Kamu malî yönetimi: Kamu kaynaklarının tanımlanmış standartlara uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak yasal ve yönetsel sistem ve süreçleri,

m) Malî kontrol: Kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri,

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU

7. ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

Temel ilkeler: –Madde 5

İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri birarada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. (Ek cümle: 2/7/2018-KHK-703/171 md.) Cumhurbaşkanlığı hizmetlerinin özelliği ve güvenlik şartlarına uygun şekilde yerine getirilme zorunluluğu nedeniyle Cumhurbaşkanlığınca gerçekleştirilecek her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin ihaleler bu Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre yapılabilir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

(Değişik altıncı fıkra: 30/7/2003-4964/4 md.) İlgili mevzuatı gereğince Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporu gerekli olan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için ÇED olumlu belgesinin alınmış olması zorunludur. Ancak, doğal afetlere bağlı olarak acilen ihale edilecek yapım işlerinde ÇED raporu aranmaz.

İhale Komisyonu: –Madde 6

İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinin en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir.

(Değişik ikinci fıkra: 30/7/2003-4964/5 md.) İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, bu Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.

Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalınamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlardan sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

Örnek Soru

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinin en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az kaç ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir?

A) 5 B) 7 C) 9 D) 11 E) 13

Cevap A

İhaleye katılımda yeterlik kuralları:

–Madde 10

İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

a) Ekonomik ve malî yeterliğin belirlenmesi için;

1) Bankalardan temin edilecek isteklinin malî durumu ile ilgili belgeler,

2) (Değişik: 30/7/2003-4964/7 md.) İsteklinin, ilgili mevzuatı uyarınca yayınlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgeleri,

3) İsteklinin iş hacmini gösteren toplam cirosu veya ihale konusu iş ile ilgili cirosunu gösteren belgeler.

b) Mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi için;

1) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler,

2) (Değişik: 20/11/2008-5812/3 md.) İstekli tarafından kamu veya özel sektöre bedel içeren bir sözleşme kap-

TÜRK ANAYASA TARİHİ

8. ÜNİTE 1. BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDEKİ ANAYASAL GELİŞMELER

A. SENED- İ İTTİFAK (1808)

- Sadrazam Alemdar Mustafa Paşa tarafından hazırlanmıştır.
- Amacı; Osmanlı Devleti'nde kendi başlarına hareket eden ayanları kontrol altına almaktır.
- Osmanlı Devleti'nde anayasacılık hareketleri 1808 tarihli Sened-i İttifak'la başlar.
- II. Mahmut döneminde imzalanmıştır.
- "Misak (sözleşme)" biçiminde ilan edilmiştir.
- Osmanlı Devleti ayanları tanıyarak hukukileştirmiştir.
- Padişahın yetkileri sınırlandırılmış ve padişah ilk defa kendi otoritesi yanında bir güç kabul etmiştir.
- İngilizlerin XIII. yüzyıl başlarında kabul ettiği ve İngiliz meşrutiyetinin temelini oluşturan Magna Charta'ya (1215) benzemektedir.
- Sened-i İttifak bir anayasa değildir ama anayasal bir belge niteliğindedir.

B. TANZİMAT FERMANI (1839)

- Osmanlı padişahı Abdülmecit tarafından ilan edilmiştir.
- Amacı; Osmanlı uyruğunda bulunan bütün vatandaşlara eşit haklar vermek, bu sayede Avrupalı devletlerin desteğini sağlamak ve İmparatorluğu yeniden toparlamaktır.
- Türklerin ilk haklar beyannamesi olarak kabul edilir.
- Halkın gelirine göre vergi vermesi ve askerlik işlerinin bir karara bağlanması kararlaştırılmıştır.
- Devlet harcamalarının kanunlara dayandırılması hükmü karara bağlanmıştır.
- Bu fermanla padişah kanunun üstünlüğünü ilk kez kabul etmiştir.
- Bütün herkes için can, mal ve ırz güvenliğinin sağlanması kararlaştırılmıştır.
- Padişahın yetkileri bu fermanla sınırlandırılmış, anayasacılığa ve demokrasiye geçişin ilk adımı olmuştur.
- Tanzimat Fermanı bir anayasa taslağı kabul edilmektedir. Hukuki açıdan "ferman" niteliğindedir.

- Mahkemeler halka açık yapılacak, mahkeme kararı olmadan kimse idam ve sürgün edilmeyecek kararı alınmıştır.

C. ISLAHAT FERMANI (1856)

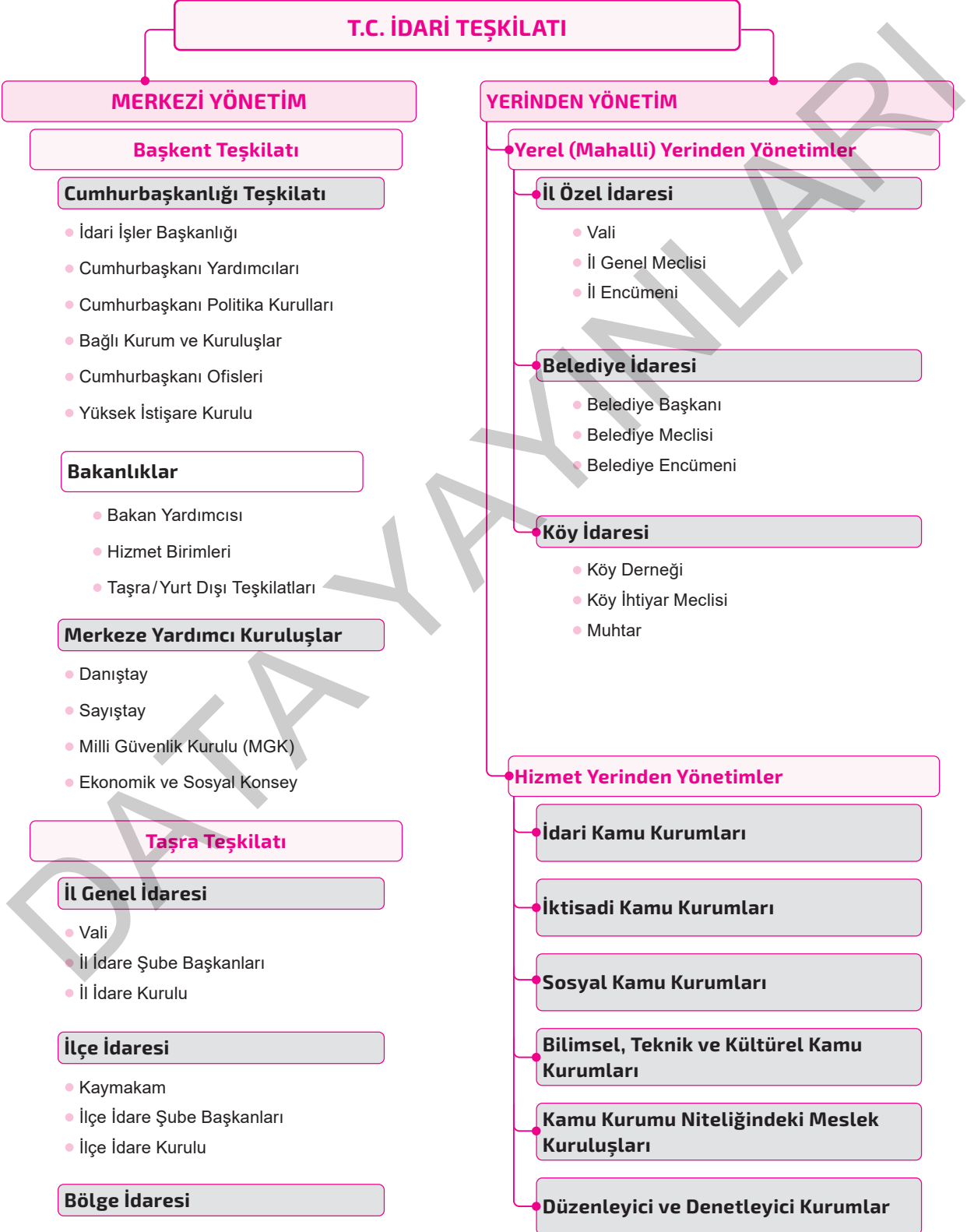
- Padişah Abdülmecit tarafından "Ferman" biçiminde ilan edilmiştir.
- Bu fermanın amacı; devleti çöküşten kurtarmak, yabancı devletlerin Osmanlı'nın içişlerine karışmasını engellemek, azınlıkların Osmanlı Devleti'ne olan güven ve bağlılığını arttırmaktır.
- Fermanın özelliği Müslümanlar ile gayrimüslimler arasında her yönden tam bir eşitlik sağlamaktır.
- Gayrimüslimlere küçük düşürücü sözler söylenmesi (gâvur...) yasaklanmıştır.
- Cizye ve iltizam kaldırılmıştır.
- Yabancılar mülk edinme hakkı getirilmiştir.
- İşkence ve kötü muamele yasaklanmış, sorumlulara ceza verilmesi hükme bağlanmıştır.
- Azınlıkların devlet memuru ve il genel meclisine üye olabilmeleri sağlanmıştır.
- Azınlıklar, Türk okullarında okuyabilecek ve kendi dinlerinde öğretim yapan okullar açabileceklerdir.

D. I. MEŞRUTİYET'İN İLANI (1876)

- II. Abdülhamit tarafından "Ferman" biçiminde Kanunuesasi kabul ve ilan edilmiştir.
- Kanunuesasi ilk yazılı anayasadır.
- İlk Osmanlı anayasası, Rusya ve Belçika anayasaları esas alınarak hazırlanmıştır.
- Yürütme yetkisi Heyet-i Vükelaya (Bakanlar Kurulu), yasama yetkisi Ayan Meclisi ve Mebusan Meclisine verilmiştir.
- Ayan Meclisinin üyelerini padişah, Mebusan Meclisinin üyelerini ise halk seçmiştir.
- Çift meclisli yasama organı düzenlenmiştir.
- Yerel yönetimler ilk kez bu anayasada düzenlenmiştir.
- Meclisi açıp kapatma yetkisi padişaha aittir.
- Osmanlı halkı ilk defa sınırlı da olsa seçme ve seçilme hakkını kullanmıştır.
- Bu meclisin en büyük zaafı etnik ve kültürel yapısından kaynaklanmıştır. Çünkü parlamentoya Müslü-

T.C. İDARİ TEŞKİLATI

9. ÜNİTE

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

10. ÜNİTE

BÖLÜM: 1

Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekilleri

Kapsam: –Madde 1

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile rapor-törleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

Amaç: –Madde 2

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler: –Madde 3

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklerle göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkânlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Örnek Soru

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre "Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır" ifadesi hangi temel ilkenin açıklamasıdır?

- A) Sınıflandırma B) Kariyer C) Derece
D) Kademe E) Liyakat

Cevap B

İstihdam şekilleri: –Madde 4

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ VE GENEL ESASLAR

11.ÜNİTE

1.BÖLÜM

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın Başlangıç metninde yer almamıştır?

- A) Türk Devletinin bölünmez bütünlüğü
- B) Yargı bağımsızlığı ilkesi
- C) Atatürk milliyetçiliği
- D) Atatürk inkılap ve ilkeleri
- E) Millet iradesinin mutlak üstünlüğü

Cevap B

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: -Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: -Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİ

12. ÜNİTE

I. ATATÜRK'ÜN HAYATI

Türk ve dünya tarihinin en büyük lideri olan Mustafa Kemal 1881'de Selanik'te doğdu. Politikacı, hukukçu, öğretmen, komutan ve devlet kurucusu gibi sıfatlara sahiptir.

Bu bölümde Türk tarihine damgasını vuran Mustafa Kemal'in doğumundan 1919'a kadar geçen hayatı ele alınacaktır. Çünkü 1919'dan sonraki dönem geniş olarak siyasi tarih içinde incelenmiştir.

Mustafa Kemal'in doğduğu dönem (XIX. yüzyılın son çeyreği) dünya tarihi açısından önemli bir dönemdi. Çünkü 1830-1848 İhtilallerinin ardından sömürgecilik hareketleri yaygınlaşmıştı ve büyük devletler zayıf devletleri egemenlik altına almaya çalışıyorlardı. Bu nedenle uzun süren savaşlar yapılıyor ve sürekli huzur ve güven sarsıcı eylemlere başvuruluyordu.

Fransız İhtilali sonrasında sadece özgürlük akımı değil, **millet-devlet** anlayışı da hızla yayılıyordu. Böylece bir yandan ulusal devletler kurulurken, çok uluslu devletlerin de temelleri sarsılmaya başlıyordu.

Atatürk doğduğu zaman Osmanlıların başında II. Abdülhamit bulunuyordu. Hatta Mustafa Kemal'in tüm öğrenim hayatı da bu dönemde geçmiştir. Bu nedenle Mustafa Kemal Osmanlıların sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel durumunu daha iyi gözleme durumunu bulmuştu. Bu da daha sonra Mustafa Kemal'in yapacağı çalışmalara ışık tutmuştur.

Atatürk'ün Yakınları

Zübeyde Hanım: Atatürk'ün annesidir. Zübeyde Hanım Konya Karaman'dan Rumeli'ye gelen Konyar yörüklerindendir.

Ali Rıza Bey: Atatürk'ün babasıdır. Anadolu'dan Makedonya'ya yerleşmiş Kocacık yörüklerindendir.

Fatma: Atatürk'ün kız kardeşidir.

Ahmet: Atatürk'ün erkek kardeşidir.

Ömer: Atatürk'ün erkek kardeşidir.

Makbule: Atatürk'ün kız kardeşidir.

Naciye: Atatürk'ün kız kardeşidir.

Sabiha Gökçen: Atatürk'ün manevi kızıdır.

Afet İnan: Atatürk'ün manevi kızıdır.

Nebile: Atatürk'ün manevi kızıdır.

Rukiye Erkin: Atatürk'ün manevi kızıdır.

Ülkü Adatepe: Atatürk'ün en küçük manevi kızıdır.

Abdürrahim Tuncak: Atatürk'ün manevi oğludur.

Zehra Aylin: Atatürk'ün manevi kızıdır.

Mutafa Kemal'in Öğrenim Gördüğü Okullar

- Mahalle Mektebi (Kısa süre içinde bıraktı)
- Şemsi Efendi Okulu
- Rüştîye Mektebi (Kısa bir süre sonra bıraktı)
- Selanik Askeri Rüştîyesi (Ortaokul düzeyinde bir okuldur)
- Manastır Askeri İdadisi (Lise düzeyinde bir okuldur)
- İstanbul Harp Okulu (Subay yetiştiren bir okuldur.)
- İstanbul Harp Akademisi (Kurmaya subay yetiştiren bir okuldur)

Manastır Askeri Lisesi

NOT

- ✓ Atatürk'ün yetiştiği dönemde ülkede eğitim birliği yoktu. Bir tarafta geleneksel öğretime devam eden, dini derslerin ağırlıkta olduğu mektep ve medreseler; diğer tarafta batı örneklerine göre kurtulmuş okullar, askeri okullar ve çeşitli meslek okulları vardı. Bunun yanında ülkede yaşayan gayrimüslimlerin açtıkları azınlık okulları ile yabancı devletler tarafından açılan ve son dönemlerde sayıları gittikçe artan yabancı okullarda faaliyetliydi.
- ✓ Askeri okullar zamanın en iyi devlet okullarıydı. Burada eğitim parasız olduğu gibi dersler uzman öğretmenler tarafından verilmekte; akılcı, vatansever ve olayları objektif yorumlayabilen öğrenciler yetiştirilmekteydi.

HALKLA İLİŞKİLER - İLETİŞİM BECERİLERİ VE DAVRANIŞ KURALLARI

13. ÜNİTE

HALKLA İLİŞKİLER KAVRAMI

Halkla ilişkiler, kuruluşun çevre ile ilişkilerini, çevrenin kuruluşun amaçları, işlevleri ve örgütsel davranış üzerindeki etkilerini öğrenmesiyle, kuruluşun çevresini etkilemesiyle ilgili anlayış, davranış ve yöntemleri içeren bir kavramdır. Kamu kurum ve kuruluşlarının temel amacı halk yararına çalışmak ve halka hizmet etmektir. Demokratik ülkelerde yetkili organların seçilip göreve gelmesiyle halkın görevi bitmiş olmaz. Kararların alınmasında, uygulanmasında ve bunların denetlenmesinde halkın yardımı ve desteği çok önemli ve gereklidir. Halkla ilişkiler kavramının çeşitli tanımları bulunmaktadır. Bunlar:

- Halkla ilişkiler, örgütlerin sosyal sorumluluğu kapsamında bir yönetim fonksiyonu, iletişim süreci, kamuoyunu etkileme ve halkla iletişim kurma etkinliğidir.
- Tanıtma görevi yapmak, kimlik yaratmak veya örgütle kamu arasında ilişki kurmaktır.
- Tanıma ve tanıtma etkinliğidir.
- Yönetileni aydınlatma, yönetimin eylem ve işlemlerini tanıtmak, halkın istek ve şikâyetlerini öğrenmedir.
- Kamu kesiminde propagandanın dışında kalan tüm çevreyle etkileşimin bütünüdür.
- Yönetimin eylem ve işlemlerini halka onaylatmak değil, halkla etkileşerek kendiliğinden onay elde etmektir.
- Örgütlerle halk arasında ilişkileri karşılıklı güvence dayalı bir biçimde geliştirmeye yönelik bir tekniktir.
- Kamuoyunu etkileme ve ondan etkilenme sürecidir.
- Örgütü çalışanlarına, müşterilerine ve bağlantılı olduğu kişilere sevdirmek sanatıdır.
- Rex Harlow 1976'da o zamana kadar geliştirilen 472 halkla ilişkiler tanımının ortak özelliklerinden hareket ederek bir tanım geliştirmiştir. Buna göre; "Halkla ilişkiler, kurum ve hedef kitlesi arasında karşılıklı iletişim, anlayış, yardımlaşma, kabul ve iş birliğine dayanan bağlar oluşturmayı ve bu bağları korumayı amaçlayan; kurum yönetiminin fikir ve görüşlerinden haberdar olmayı ve uygun cevap vermeyi sağlayan; kurum yöneticisinin kamu yararına hareket etmesini vurgulayan; eğilimleri önceden tahmin ederek kurumun değişime ayak uydurmasını sağlayan; başlıca araçlar olarak araştırma ve ahlaki iletişim tekniklerini kullanan bir yönetim fonksiyonudur."

- Grunig, halkla ilişkilerin bir iletişim yönetimi olduğuna vurgu yapmış ve halkla ilişkileri bir örgütün iç ve dış kurumlarıyla kurduğu planlama, yürütme ve değerlendirme etkinliklerinin tümü şeklinde tanımlamıştır.
- Hutton ise halkla ilişkileri tanımlarken "stratejik iletişim yönetimi" kavramına vurgu yapmıştır. Bunun dışında Hutton'a göre halkla ilişkiler; ikna edici, savunucu, eğitici, bilgi tedarikçisi, taraftar, imaj yapıcı, itibar yönetici, ilişki kurucu gibi rolleri üstlenirken araştırma, imaj oluşturma, danışma, yönetme, ön uyarı, yorumlama, iletişim kurma ve müzakere etme fonksiyonlarını da yerine getirir.
- Halkla ilişkileri; hedef kitle açısından, kurum içi ya da kurum dışı açısından, uygulanacak strateji açısından ve kurulan iletişimin özelliği açısından tanımlamak mümkündür. Burada kurulan iletişimin özelliği açısından halkla ilişkiler simetrik ve asimetrik halkla ilişkiler şeklinde ikiye ayrılır. Simetrik halkla ilişkiler, yöneticiler ve hedef kitle arasında karşılıklı etkileşime ve fikir alışverişine dayanan halkla ilişkiler yaklaşımı iken asimetrik halkla ilişkiler, kurumun hedef kitleye bilgi aktardığı ve onu değiştirmek istediği ancak aldığı geri bildirimlere göre kendini değiştirmedikleri halkla ilişkiler yaklaşımıdır.

HALKLA İLİŞKİLER KAVRAMININ DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ

- Halkla ilişkiler uygulamasının ana vatanı Amerika Birleşik Devletleri'dir. Halkla ilişkiler deyimi ilk kez ABD Başkanı Thomas Jefferson'ın 1807 yılında Kongreye gönderdiği mesajda kullanılmıştır.
- Halkla ilişkilerin gerçek öncüsü 1900'lü yıllar başında gazeteci Ivy Ledbetter Lee olmuştur. Ivy Lee, ilk halkla ilişkiler danışmanı ve yönetici düzeyinde görev yapan ilk halkla ilişkiler personeli kabul edilir.
- 1940'dan sonra ABD'den Kanada'ya geçen halkla ilişkiler kavramı daha sonra hızla gelişerek 1950'li yıllarda Fransa, İngiltere, Hollanda ve diğer Avrupa ülkelerine yayılmaya başlamıştır.
- Halkla ilişkiler tarihine geçen ilk planlı etkinliği Edward L. Bernays yapmıştır. Bernays; halkla ilişkiler danışmanlığı terimini ilk kez kullanan, halkla ilişkilerle ilgili ilk kitabı yazan (Crystallizing Public Opinion) ve üniversitede halkla ilişkilerle ilgili ilk dersi veren kişidir.
- 1948 yılında İngiltere'de Halkla İlişkiler Enstitüsü adında bir meslek örgütü kurulmuş, bir benzeri 1950 yılında, Batı Almanya'da 1959 yılında kurulmuştur.

KAMU İDARELERİNDE VE MAHALLİ İDARELERDE HALKLA İLİŞKİLER

14. ÜNİTE

Giriş

- Yerel kuruluşlar bulundukları bölgelerde doğrudan halka hitap eden hizmetler üretirler.
- Bu nedenle daha fazla halkla ilişkiler çalışmalarına ihtiyaç duyarlar.

Yerel yönetimlerde halkla ilişkilerin 4 amacı bulunur:

- Vatandaşları yerel kuruluşların politikasından ve günlük faaliyetinden haberdar etmek
- Yerel kuruluşlar tarafından kesin kararlar alınmadan önce, önemli yeni projeler hakkında vatandaşlara görüşlerini belirtmek,
- Yerel kuruluşun işleyiş sistemi ile kendi hak ve sorumlulukları konusunda vatandaşları aydınlatmak,
- Vatandaşlık gururunu aşılama ve geliştirmek.

ABD'de Kullanılan Yöntemler

Recall (Görevden Düşürme)

- ABD'de seçimle gelen bir kamu görevlisi, yine halkı ile görevden alınabilir.
- Seçmenlerin oyları ile işbaşına gelen bir kamu görevlisine, görevden düşürmek için, önce bir istek başvurusunun oluşturulması gerekir. Yöntem yüksek bir imza sayısı gerektirir.
- Böylece yolsuzluğa, rüşvete, huzursuzluğa neden olan kamu görevlisi seçim döneminin sona ermesini beklemeden görevden alınabilir.
- Amerika'da düşürme kurumundan, genellikle bir uzaklaşma eğilimi vardır. Çünkü yüksek maliyetlidir.

ABD'de Kullanılan Yöntemler

Genel Halk Görüşmesi (Public Hearing)

- Bu yöntem sadece Amerika'da vardır Avrupa'da yoktur.
- Önemli bir karar konusunda görüşünün alınmasını, en azından bilgi verilmesini gerektirir.
- Çoğunlukla arazi planlaması, içkili yerlerin saptanması, ana yolların değiştirilmesi, kamu hizmetleri

fiyatlarının düzenlenmesi, bazı mülklerin vergiden ayrı tutulması, gibi konulardır.

Türkiye'de Yerel Yönetimlerde Halkla İlişkiler

- Anayasamızın 127. maddesinde köy, belediye ve il olmak üzere üç yerel yönetim tanımlanmıştır.
- Yerel yönetimlerin seçilmiş organlarının organik sıfatını kaybetme ve kazanmaları yargı organı tarafından incelenir.
- Anayasamızda yerel idarelerin görev, yetki, maliye ve kolluk iş yerinin, merkezi idare ile karşılıklı bana ve ilgilerinin kanunda düzenleneceklerine işaret edilmiştir.

Köylerde Halkla İlişkiler

Muhtar köyün yürütme organıdır. Köyün temsilcisidir.

- Muhtar ihtiyar meclisinin kararlarını uygular.
- Köy muhtarları, köy ihtiyar kurulları ve köy derneği, köylerin belli başlı organlarıdır.
- Köy ile ilgili alınacak kararlarda bu oradan verim yanı sıra, öğretmen, doktor gibi köyün ileri gelenleri de kararlara katılır.

Belediyelerde Halkla İlişkiler

- Kanunlarımıza göre bir yerleşim biriminde belediye kurulması için plebisit yapılır.
- Belediye meclis toplantıları halka açıktır ancak halk söz alamaz karar vere katılamaz.
- Evde gerek köy, gerekse şehirde toplum kendi sorunlarının çözümü için devletin veya yerel yönetimleri beklememekte, kendiliğinden harekete geçmektedir. Amaç bu tür girişimleri kamu kuruluşlarının da kamçılması ve yardımcı olmasıdır.

İl Özel İdarelerinde Halkla İlişkiler

- İl Özel idareleri varlığı anayasa ile kabul edilmiş, tüzel kişiliği haiz bir kamu kuruluşudur.
- Anayasamızın 127. Maddesine göre, il, belediye ve köyler yerel idari kuruluşlar olarak sayılmış ve bunların genel karar organlarının seçmenler tarafından seçileceği belirtilmiştir.

RESMÎ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

15. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmî yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişini, hızlı ve güvenli bir biçimde yürütmek ve uygulama birliğini sağlamaktır.

(2) Bu Yönetmelik, bütün kamu kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 6 ncı ve 7 nci maddeleri hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan sürecini,

b) Arşiv imza: Kriptografik metodların zaman içerisinde koruyucu özelliğini yitirmesine karşı, periyodik olarak alınan zaman damgası ile korunan elektronik imzayı,

c) Belge: Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi,

ç) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS): Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yürütülen ve idarelerin merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatındaki birimlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası ile tanımlandığı sistemi,

d) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): İdarelerin faaliyetlerini yerine getirirken hazırladıkları ve faaliyetlerinin delili olabilecek e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun belgelerin içerik, üstveri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri

içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,

e) Elektronik onay: Güvenli elektronik imza kullanılmayan durumlarda paraf yerine geçecek kaydın elektronik ortamda alınmasını,

f) Elektronik ortam: EBYS içerisinde e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerin hazırlandığı, kayıt altına alındığı, saklandığı ve gönderildiği ortamı,

g) e-Yazışma Teknik Rehberi: Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi,

ğ) Fiziksel ortam: Kâğıt ortamında yapılan işlemleri,

h) Form: Biçimli belgeyi,

ı) Format: Elektronik dosya türlerini,

i) Günlük rapor: EBYS'de yapılan ekleme, değiştirme, silme, arama, görüntüleme, gönderme ve alma gibi işlemlerin hangi EBYS elemanı üzerinde ve kim tarafından gerçekleştirildiği ile işlemin gerçekleştirildiği tarih ve saat bilgisini ihtiva eden kayıtları,

j) Güvenli elektronik imza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin ve imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan elektronik imzayı,

k) İdare: Kamu kurum ve kuruluşlarını,

l) İmza sahibi: Güvenli elektronik imza oluşturmak amacıyla bir imza oluşturma aracını kullanan veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan belgeyi el yazısıyla imzalayan gerçek kişiyi,

m) Kurumsal belge kayıt sistemi: Mevzuatı sebebiyle EBYS kullanamayan idare tarafından ya da "Çok Gizli" nitelikteki belgeler ile olağanüstü durumlarda hazırlanan belgelere sayı almak için kullanılan defter ve benzeri fiziksel veya EBYS harici tutulan elektronik kaydı,

n) Olağanüstü durum: Gerçekleşmesi hâlinde devleti veya kurumları olumsuz etkileyerek güvenlik zafiyeti oluşturabilecek veya uzun süreli elektrik kesintileri, donanım ve yazılım sorunları gibi teknik gerekçelerle

TÜRKÇE

NOKTALAMA İŞARETLERİ

16. ÜNİTE

1. BÖLÜM

I. NOKTALAMA İŞARETLERİ

Konuşmada sesin belirlediği anlatım değerini yazılı anlatımda noktalama işaretleri sağlar. Noktalama işaretleri, okumamızı düzenleyerek yanlış anlaşılmalara önler. Ayrıca yazının bu işaretlerle düzenlenmesi, yazıda anlatılanların daha çabuk ve doğru algılanmasını sağlar.

Noktalama işaretlerinin başlıcaları ve kullanıldıkları yerler şunlardır:

1. NOKTA (.)

✓ Anlamca tamamlanmış cümlelerin sonuna konur:

- Kapının eşiğinde biraz durarak etrafı dinledim.
- Türkiye, sorunlar içinde debelenip duruyor.
- Burada her yaz başka güzeldir.

✓ Kısaltmaların sonuna nokta konur:

- Dr. (doktor); bkz. (bakınız); Alb. (Albay)
- Prof. (profesör); vb. (ve benzerleri); sf. (sıfat)
- Roman, öykü, anı vb. edebi türlerden en çok öyküyü kendime yakın bulurum.
- Konferansı Doç. Dr. Ali Bey düzenledi.

NOT

- ✓ Büyük harflerle yapılan kısaltmalarda harflerin arasında noktalama işareti kullanılmaz.
 - ▶ TDK, YÖK, TBMM, MEB, PTT
- ✓ Ancak gelenekselleşmiş olan T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) ve T. (Türkçe) kısaltmaları bu kuralın dışındadır.

✓ Rakamla belirtilen sayı sıfatları sayılardan sonra sıra bildirmek amacıyla nokta kullanılır. Burada nokta sayı sıfatı "nci" anlamındadır:

- Yazarın son çıkardığı romanı 5. baskısını tamamladı.
- Evliliklerinin 2. yıl dönümünü hep beraber kutladık.

✓ Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için nokta kullanılır:

- Fenerbahçe – Galatasaray karşılaşması 24.10.2014 tarihine ertelendi.
- Kosova 18.02.2008 tarihinde bağımsızlığını ilan ederek Avrupa'daki 49. ülke oldu.

✓ Bir yazıda maddeleri gösteren rakam ve harflerden sonra nokta kullanılır:

- I. SÖZCÜKLER
- A. SÖZCÜK TÜRLERİ
- 1. Adlar
- a. Somut adlar
- b. Soyut adlar

✓ Binlik basamaklar arasına nokta konur:

- 2007 nüfus sayımı sonuçlarına göre Türkiye'nin nüfusu 70.586.256 kişi olarak tespit edilmiştir.

✓ Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır:

- 3.7=21
- 4.5=20

✓ Arka arkaya sıralanan virgülle veya çizgiyle ayrılan rakamlardan sadece sonuncu rakama nokta konur:

- 3, 4 ve 7. maddeler okundu.
- XII-XIV. yüzyıllar arasında yapılan savaşlar hangileridir?

2. VİRGÜL (,)

✓ Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözcük ve sözcük gruplarının arasına virgül konulur:

- Meyve tabağında elma, muz, armut ve ayva vardı.
- Evde, okulda, yollarda, her yerde yalnızca seni düşünüyorum.
- Kısa saçlı, ela gözlü, kahverengi mantolu, genç ve güzel bir kız gülümseyerek bana doğru yaklaştı.

Sınırsız Deneme
Sınırsız Soru Çözüm

- Deneme Sınavı oluşturabilir, Sistem Denemeleri çözebilir, Türkiye Geneli Canlı Deneme Sınavlarına katılabilirsiniz. (Tüm sorular çözümlüdür)
- Konulara göre karışık soru çözebilir, karışık soru çözebilir, yanlış sorularınızı tekrar çözebilir, soruları favorilere ekleyebilir, ders notlarına çalışabilirsiniz.
- Konulara göre soru istatistiklerine, Deneme sınavı istatistiklerine günlük, haftalık, aylık rapor alabilirsiniz.

Sınav
Ekranı

Sınavlar

Özellikler

Paketler

SSS

İletişim

YNTM

Arama

Mehmet

**Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle
Mahalli İdare Birlikleri Personeli
Görevde Yükselme ve
Ünvan Değişikliği Sınavı**
Kayıtları Başladı...

187

KURUM SINAVI

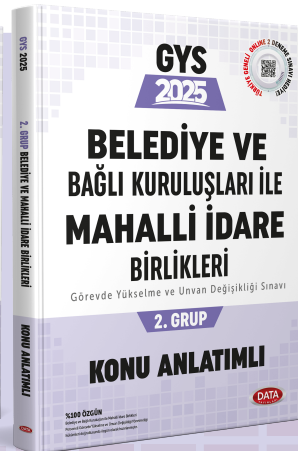
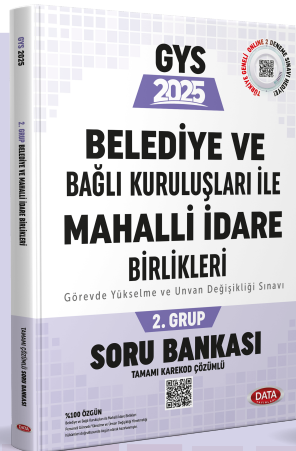
75K+

MEVCUT SORU

10052

MEVCUT KULLANICI

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

